



Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. mail til lupe@sm.dk og lla@sm.dk,
kopi til jurint@sm.dk

Høring forslag om styrkelse af Socialtilsynet

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

KL har modtaget udkast til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service (styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud) i høring.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslaget og en efterfølgende politisk behandling af høringen.

www.kl.dk
Side 1 af 13

KL har en række generelle og specifikke kommentarer til ændring af lov om socialtilsynet, som er beskrevet nedenfor.

Generelle kommentarer:

KL er enig i, at der fortsat er behov for at udvikle praksis både med henblik på at styrke en ensartet og systematisk varetagelse af tilsynsopgaven, og med henblik på at sikre kvaliteten i de sociale tilbud. Der bør gælde de samme kriterier for godkendelse og tilsynet med de sociale tilbud, uanset hvor i landet tilbuddet ligger.

KL er også enig i, at der er behov for at styrke socialtilsynenes økonomiske tilsyn med sociale tilbud, herunder både de kommunale, regionale og private tilbud. Det er vigtigt, at tilbuddenes ressourcer kommer borgere og brugere i de sociale tilbud til gavn.

KL mener, at det er positivt, at der skabes mere gennemsigtighed i både offentlige- og private tilbuds økonomi for at fremme et mere velfungerende marked og styrke kommunernes mulighed for at vælge det rigtige tilbud.

KL bakker op om, at der fortsat kan etableres kommunale, regionale og private sociale tilbud, og at der med lovforslaget skabes mere transparens omkring overskud og profit, der trækkes ud til tilbuddenes ejere.

KL mener dog, at det er centralt, at der ikke etableres et stort bureaukratisk system, hvor der stilles unødigt store krav til sociale tilbuds dokumentation og tiltag for at leve op til lovgivningen vedrørende kvalitet og økonomi. Kravene til tilbuddene må ikke blive mere omfattende i forhold til at opnå det, som man politisk ønsker med tiltagene. Dokumentationskravene er allerede store i dag.

Det er afgørende, at det forsat er attraktivt at drive sociale tilbud, herunder at der er en passende balance mellem dokumentationskrav, og mulighed for at drive og udvikle sociale tilbud, så der forsat er den tilstrækkelige specialisering og forsyning på området.

Socialstyrelsens nye rolle og ansvar

I lovforslaget lægges op til, at Socialstyrelsen skal have en stærkere rolle og mere ansvar for socialtilsynenes udførelse af godkendelse og tilsyn med sociale tilbud.

KL undres over, at der med lovforslaget indføres en styrket national styring af de fem socialtilsyn, hvor Socialstyrelsen blandt andet får mulighed for at udstede bindende retningslinjer for socialtilsynenes udførelse af deres opgaver på de områder, hvor der konstateres en uensartet praksis. Der lægges også op til, at Socialstyrelsen kan stille krav til socialtilsynene om, at de skal deltage i aktiviteter for at sikre en ensartethed i tilsynenes praksis.

KL undres tillige over, at det bliver et krav i lovgivningen, at hver af de fem socialtilsyns kommunalbestyrelser skal behandle Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynets virksomhed, senest tre måneder efter, at rapporten er offentliggjort. Kommunalbestyrelsen vil ikke kunne overlade behandlingen til et udvalg eller til den kommunale forvaltning (delegationsforbud).

KL gør opmærksom på, at det i dag er fem kommunalbestyrelser, der har ansvaret for at godkende og føre tilsyn med sociale tilbud indenfor den gældende lovgivning på området. Det mener KL forsat er den rigtige placering. Det forudsætter dog, at der er en passende balance mellem kommunernes kommunalpolitiske råderum og Socialstyrelsens ansvar og styring af udførelsen af godkendelses- og tilsynsopgaver.

Hvis Socialstyrelsen får kompetence til at udstede bindende retningslinjer for socialtilsynenes udførelse af tilsynsopgaver, må Socialstyrelsen forventes i højere grad at skulle tage ansvar for tilsynenes løsning af tilsynsopgaver. Samtidig kan dette føre til ubalance mellem kompetencer og betalingsansvar, idet socialtilsynene kan pålægges nye opgaver.

KL ser frem til at blive inddraget i en konstruktiv dialog om den fremtidige opgavefordeling mellem staten/socialstyrelsen og de fem socialtilsyn.

Problematisk, at loven allerede skal træde i kraft den 1. januar 2022

KL mener, det er meget problematisk, at lovgivningen allerede skal træde i kraft den 1. januar 2022. Den nye lov bør tidligst træde i kraft den 1. juli 2022.

Det er helt afgørende for at lykkes med implementering af lovgivningen, at de fem socialtilsyn og de kommunale, regionale og private driftsherre får de nødvendige vejledninger, materialer etc., i god tid før loven træder i kraft.

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 13

KL har meget svært ved at se, hvordan dette er muligt, da lovforslaget først forventes vedtaget til december 2021. Det er meget kort tid før, loven forventes at træde i kraft.

Socialtilsynene vil også kun have få uger til rekruttering af medarbejdere til varetagelse af de udvidede administrative, økonomiske og juridiske opgaver, lovforslaget vil medføre.

Det vurderes heller ikke at være realistisk at nå at tilpasse "Tilsyn.dk" til den 1. januar 2022. Tilsyn.dk er socialtilsynenes it-system til håndtering af godkendelses- og tilsynsopgaver. It-leverandører bør som minimum have 6 måneder til at tilpasse Tilsyn.dk til ændringer i lovgivningen.

KL vil på baggrund af ovenstående på det kraftigste opfordre til, at lovgivningen tidligst kan træde i kraft den 1. juli 2022.

Specifikke kommentarer til lovforslaget:

1. Indførelse af karenperiode for skift af socialtilsyn

Det fremgår af lovforslaget, at der indføres en karenperiode på et år, for at undgå at et socialt tilbud flytter adresse til et andet socialtilsyns område, hvis socialtilsynet er i gang med at følge op på bekymrende forhold i tilbuddet eller for at undgå sanktioner.

KL bakker op om forslaget. KL foreslår endvidere, at det tydeliggøres i lovbemærkningerne, at karenperioden, udover at gælde for tilbud, plejefamilier, koncerner eller de koncernlignende konstruktioner, som skifter adresse/hovedadresse, også gælder for afdelinger i et tilbud, tilbud eller koncerner, som fusionerer med et andet tilbud eller en (anden) koncern og derved skifter hovedadresse.

Derved vil man kunne tage højde for f.eks. den situation, hvor et tilbud undgår en lukning fra et socialtilsyn ved at lade sig optage som en ny afdeling under et selskab, som hører under et andet socialtilsyn.

2. Indføres mulighed for, at specifikke opgaver løses af specifikke socialtilsyn

Det fremgår af forslaget, at social- og ældreministeren får bemyndigelse til i en bekendtgørelse at beslutte, at der oprettes specialistfunktioner i enkelte socialtilsyn, så f.eks. opgaven med at føre tilsyn med sikrede institutioner samles i ét socialtilsyn og opgaven med at føre tilsyn med koncerner og koncernlignende konstruktioner samles i et andet. Der lægges også op til, at BPA-ordningen samles i et tilsyn, og at pladser på efterskoler og kostskoler samles i et tilsyn.

KL er enig i, at der kan være opgaver, hvor det vil give mening, at opgaven samles i et socialtilsyn. Det er dog vigtigt, at det ikke får mærkbare konsekvenser for de øvrige fire tilsyn, når særlige kompetencer samles i et tilsyn. Det er både i forhold til øvrige tilsyns viden og kompetencer indenfor bl.a. økonomi og jura samt tilsynenes samlede faglige og økonomiske bæredygtighed. KL vurderer, der vil være behov for efteruddannelse og rekruttering af nye kompetencer ifm. den

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 13

yderligere specialisering på de særligt komplekse områder, der lægges op til.

KL gør opmærksom på, at det i lovforslaget fremgår, at social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler på området i en bekendtgørelse. Det er derfor svært helt konkret at forholde sig til det eksakte indhold i forslaget. Der er behov for, at bekendtgørelsen udarbejdes hurtigst muligt og henset til lovgivers ønske om en hurtig ikrafttræden af de nye regler.

KL og socialtilsynene ser frem til at blive inddraget i en konstruktiv dialog om ønskerne om specialistfunktioner, herunder om meropgaver, som følger af lovforslaget, og hvordan ønskerne kan implementeres på en hensigtsmæssig måde.

Endelig er det vigtigt, at hvis social- og ældreministeren beslutter at flytte opgaver til forskellige socialtilsyn, at der tages højde for principperne i virksomhedsoverdragelsesloven i forhold til tidsfrister mv.

Ifølge principperne i virksomhedsoverdragelsesloven kan der for medarbejdere, der skal overføres til et andet socialtilsyn, først træffes afgørelse om varsling på det tidspunkt, hvor loven er vedtaget. Det vil sige, at der først kan træffes afgørelse om varsling af de berørte medarbejdere november/december 2021. Det betyder, at de medarbejdere, der skal overdrages, og hvor der er væsentlige vilkårsændringer på grund af afstand til den nye arbejdsplads, skal varsles svarende til medarbejderens individuelle opsigelsesvarsel.

Hvis medarbejderens opsigelsesvarsel således er seks måneder, hvilket ikke er usædvanligt, vil medarbejderen ved varsling i december 2021 tidligst kunne overdrages 6 måneder efter.

3. *Socialtilsynet træffer afgørelse om, hvorvidt private tilbud indgår i en koncernlignende konstruktion*

Det fremgår af lovforslaget, at Socialtilsynet, som noget nyt, skal træffe afgørelse om, hvorvidt private tilbud indgår i koncernlignende konstruktioner.

KL er enig i, at det er vigtigt, at der tages stilling til, om et privat tilbud indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion.

For at socialtilsynet kan løse denne opgave, er det afgørende, at det private tilbud af egen drift skal orientere socialtilsynet om, at der skal tages stilling til, om tilbuddet indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion. Ligesom det også bør fremgå af lovforslaget, at tilbuddene har ansvaret for at tilvejebringe socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion.

Endelig vurderer KL, at der med lovforslaget lægges op til, at socialtilsynet har behov for yderligere juridiske kompetencer og ressourcer for at kunne løse opgaven. Det er en vanskelig opgave, som kommer til at

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 13

kræve omfattende sagsbehandling for at klarlægge og vurdere tilbudenes virksomhedskonstruktion.

4. *Socialtilsynet kan sætte et tilbud under skærpet tilsyn, uden at der samtidig vil skulle udstedes ét eller flere konkrete påbud*

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet vil få mulighed for at sætte et tilbud under skærpet tilsyn, uden at der samtidig vil skulle udstedes ét eller flere konkrete påbud. Samtidig fastholdes bestemmelsen om, at man kan sætte et tilbud under skærpet tilsyn og udstede et eller flere påbud.

KL undrer sig over forslaget. Det må være et krav, at der altid er konkrete forhold, som et tilbud skal rette op på, når det sættes under skærpet tilsyn, af hensyn til tilbuddets retssikkerhed. Det bør endvidere overvejes, om det er hensigtsmæssigt at bruge det samme begreb "skærpet tilsyn" om forskellige slags tilsyn.

Hvis forslaget fastholdes, er det nødvendigt, at forskellen på de to slags skærpede tilsyn og baggrunden for disse to tilsyn, tydeliggøres i lovforslaget.

5. *Krav til beskrivelse af ydelser i godkendelse af sociale tilbud, institutioner og plejefamilier*

Det fremgår af lovforslaget, at det skal indgå i en godkendelse af institutioner og plejefamilier, hvilke ydelser de leverer.

Det er på nuværende tidspunkt ikke et krav, at tilbuddets ydelser skal fremgå af godkendelsen. Hvis tilbuddets ydelser skal fremgå af godkendelsesskrivelsen, kræver det for eksempel en ændring af tilbuddets godkendelse, hver gang der indskrives en borger, som har behov for anden hjælp end de borgere, der allerede er indskrevet på tilbuddet, har.

Det kræver også, at socialtilsynet forholder sig til, hvilke ydelser tilbuddet leverer til de enkelte borgere. Det handler fx om en borger får pædagogisk støtte til rengøring, eller om borgeren får praktisk hjælp i form af rengøring. Det vil kræve betydelige ressourcer at skulle gøre dette.

KL tror ikke, det er lovgivers intention, at tilbuddenes godkendelse løbende skal ændres, når der sker en ændring i tilbuddets ydelser. Det vil kræve betydelige ressourcer at skulle gøre dette. KL foreslår, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at godkendelsen ikke løbende skal justeres i forbindelse med ændringer i tilbuddets ydelser.

6. *Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, hvis der er tale om væsentlige ændringer*

Det fremgår af lovforslaget, at det præciseres, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, hvis der er tale om væsentlige ændringer eller efter ansøgning fra tilbuddet.

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 13

KL undrer sig over, at det er nødvendigt at præcisere dette i lovgivningen. Et tilbuds godkendelse er netop baseret på en række aktuelle forhold vedrørende tilbuddet. Det er derfor uklart, hvad der med den pågældende bestemmelse reelt gives hjemmel til.

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 13

Vurdering af kvaliteten

7. Socialtilsynet skal indhente oplysninger om borgere, der modtager behandling for alkoholmisbrug i henhold til sundhedsloven

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet også kan indhente oplysninger om tilbud fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedsloven. I dag gælder det kun borgere, der er visiteret til denne type tilbud.

KL bakker op om præciseringen.

8. Socialtilsynet skal videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger og om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.

Det fremgår af lovforslaget, at hvis socialtilsynet får viden om bekymrende forhold i et tilbud, vil skulle videregive denne viden til andre offentlige myndigheder, herunder kommuner og andre tilsynsmyndigheder. Pligten vil kun omfatte oplysninger, som er relevante og nødvendige for den anden offentlige myndigheds opgavevaretagelse.

KL er enig i, at det kan være hensigtsmæssigt, at socialtilsynene videregiver relevante og nødvendige oplysninger til andre offentlige myndigheds opgavevaretagelse.

Forslaget forudsætter, at socialtilsynenes ledere og medarbejdere har viden om, hvad der er relevante og nødvendige for andre tilsynsmyndigheder. Det har de ikke nødvendigvis i dag. Der vil derfor være behov for kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere for at kunne løfte opgaven. Samt at der afsættes den nødvendige tid til opgaven i socialtilsynene.

9. Socialtilsynet skal i relevant omfang samarbejde og koordinere med andre myndigheder og tilsyn

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet skal, når det er relevant, samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene.

KL bakker op om forslaget. KL og kommunerne har i flere år efterlyst en større koordinering og samarbejde mellem forskellige tilsyn, der er inde over tilbuddene, og hvor flere af tilsynene kommer omkring nogle af de samme temaer. Det gælder arbejdsmiljøloven, medicin håndtering, magtanvendelser mv. Det er dog vigtigt, at der kun skal ske et samarbejde, når det er relevant.

Det er næppe hensigten med forslaget, at socialtilsynene skal have en generelt koordinerende rolle – og således en yderligere administrativ

opgave - og dermed kompetence i forhold til andre myndigheder som f.eks. Arbejdstilsynet og Styrelsen for Patientsikkerhed

KL undrer sig over, at det ikke er præciseret i lovforslaget, at andre offentlige myndigheder ligeledes skal videregive relevante og nødvendige oplysninger til socialtilsynene, samt koordinere og samarbejde med andre tilsynsmyndigheder. KL mener, at der bør gælde samme krav om samarbejde og koordinering for alle offentlige myndigheder for at opnå den politiske intention med lovforslaget.

Forslaget forudsætter, at socialtilsynenes ledere og medarbejdere har viden om, hvornår det er relevant at samarbejde med andre tilsynsmyndigheder. Det har de ikke nødvendigvis i dag. Der vil derfor være behov for kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere for at kunne løfte opgaven. Samt at der afsættes den nødvendige tid til opgaven i socialtilsynene

Økonomisk tilsyn

10. Ved vurderingen af, om de sociale tilbud har den fornødne kvalitet, skal socialtilsynet tage stilling til en række forhold

Det fremgår af lovforslaget, at der indsættes en ny § 11a ang. økonomisk tilsyn, hvoraf dele allerede er gældende bestemmelser og dele er nye bestemmelser. Det fremgår af bemærkningerne til §§ 11a og 11b, at ændringerne ikke tilsigter indholdsmæssige ændringer ift. de tidligere paragraffer §§ 6 stk. 2, 16 stk. 1 og stk. 2 i socialtilsynsbekendtgørelsen.

KL bakker generelt op om, at transparensen øges ift. tilbuddenes økonomi.

Af forslag til § 11a stk. 3 fremgår, at socialtilsynet fremover skal vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelse. Af bemærkningerne fremgår det, at lønomkostningerne skal vurderes ift. gennemsnitlige lønomkostninger i sammenlignelige tilbud, fx af samme størrelse og til samme målgruppe.

KL vurderer, at bestemmelsen i sin nuværende udformning ikke giver den tilstrækkelige ramme eller konkrete redskaber til, at socialtilsynene kan vurdere lønudgifterne. Det kan for det enkelte socialtilsyn være en svær og omfattende opgave at afdække sammenlignelige tilbuds løn til ledelse og vurdere niveauet. KL vil derfor kraftigt opfordre lovgiver til at uddybe og konkretisere bestemmelsen samt understøtte vurderingerne med konkrete parametre for lønpakker og lønstatistikker på tværs af sammenlignelige tilbud. Dette vil bidrage til, at bestemmelsen lettere kan anvendes. Det vil også bidrage til, at bestemmelsen anvendes mere ensrettet på tværs af socialtilsynene.

Det fremgår desuden af bemærkningerne til § 11a stk. 3, at oplysningerne om løn *til stadighed* skal være aktuel og retvisende på Tilbudsportalen. KL mener, at det bør præciseres, hvad der ligger i formuleringen *til stadighed*. Desuden opfordrer KL til, at det fremgår klart, om

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 13

det påhviler socialtilsynene eller tilbuddene at opdatere Tilbudsportalen. Skal lønoplysningerne opdateres jævnligt, gør KL opmærksom på, at dette medfører betydeligt administrativt merarbejde.

Af forslaget § 11a stk. 5 fremgår, at socialtilsynet skal foretage en vurderingen af, om tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddets kvalitet.

KL vurderer, at denne bestemmelse i sin nuværende udformning ikke giver den tilstrækkelige ramme eller konkrete redskaber til, at socialtilsynene kan vurdere tilbuddets takstniveau som værende uforholdsmæssigt dyrt. Det kan for det enkelte socialtilsyn være en svær og omfattende opgave at afdække sammenlignelige tilbuds takstniveau. KL vil derfor kraftige opfordre lovgiver til at uddybe og konkretisere bestemmelsen samt understøtte vurderingerne med konkrete beskrivelser og eksempler på, hvad der skal forstås som uforholdsmæssigt dyrt. Dette vil bidrage til, at bestemmelsen lettere kan anvendes. Det vil også bidrage til, at bestemmelsen anvendes mere ensrettet på tværs af socialtilsynene.

KL vurderer desuden, at det bør fremgå klarere hvilke tilbud, der er omfattet af bestemmelserne i § 11a.

11. Socialtilsynet skal godkende tilbuddets årsbudget, som led i godkendelsen

Det fremgår af lovforslagets nye § 11b, hvad der skal indgå i socialtilsynenes godkendelse af tilbuddenes årsbudget.

Af den nye § 11b stk. 4 fremgår, at socialtilsynene fremover kan indhente en valuarvurdering til brug for vurdering af, om tilbuddets udgifter til leje af ejendom overstiger markedslejen. KL vurderer, at det bør fremgå klarere i hvilke tilfælde, at det vil være relevant at indhente en valuarvurdering. Det er desuden uklart, om der med bestemmelsen lægges op til, at tilbuddet selv eller socialtilsynet, som står for indhentelsen af valuarvurderingen.

Af bemærkningerne til den nye § 11b stk. 5 fremgår det, at hvis socialtilsynene afviser et tilbuds årsbudget, svarer dette til en afgørelse. KL vurderer, at det udgør en væsentlig bureaukratisering af godkendelsesprocessen, hvis en afvisning af et årsbudget fremover er en afgørelse. Der kan forekomme fejl i årsbudgetterne, og det er KL's vurdering, at det tidligere har været muligt at komme langt med dialog mellem socialtilsynene og tilbuddene. Det er vigtigt, at en afgørelse står mål med forseelsen jf. proportionalitetsprincippet. KL mener, at det er centralt, at godkendelsesprocessen ikke bliver uforholdsmæssigt omfattende. Hvis afvisningen af årsbudgettet er en afgørelse, kan det udgøre en flaskehals i godkendelsesprocessen.

12. Tilbud skal af egen drift give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet

Det fremgår af lovforslaget, at tilbud af egen drift og uden unødigt ophold skal give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 13

hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.

KL mener, det er rigtigt, at de sociale tilbud har pligten til, af egen drift, at orientere socialtilsynet om bekymrende forhold eller hændelser og om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt i forhold til tilbuddet. Det er også godt, at det skal ske i umiddelbar forlængelse af hændelsen. Det vil være til gavn for de børn, unge eller voksne, der er på tilbuddet.

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 13

13. Tilbud, tilbuddets revisor og tilbuddets driftsherre skal give socialtilsynet en række relevante og nødvendige oplysninger

Det fremgår af lovforslagets nye § 12 stk. 3, at tilbuddets revisor og tilbuddets driftsherre skal give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomi, og efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende.

KL bakker op om lovændringens indhold. KL gør dog opmærksom på, at socialtilsynets mulighed for at iværksætte sanktioner ved manglende efterlevelse ikke beskrives konkret for bestemmelsen. Det fremgår af de generelle bemærkninger, at socialtilsynene kan give et påbud, sætte et tilbud under skærpet tilsyn samtidig med udstedelse af påbud eller bringe godkendelsen til ophør. KL vurderer, at det er ønskværdigt med lovgivers vurdering af proportionaliteten ift. sanktionerne på denne nye bestemmelse. KL vurderer, at det er uklart, hvilken effekt ændringen vil have ift. tilvejebringelsen af relevante oplysninger.

Krav til virksomhedsform

14. Private tilbud skal have en bestyrelse, der er sammensat efter specifikke kriterier

Det fremgår af lovforslaget, at private tilbud skal have en bestyrelse, der er sammensat ud fra en række kriterier som fx at flertallet af bestyrelsen skal være uafhængig af tilbuddets leder, der skal være mindst én medarbejderrepræsentant, at bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig udlejer ejendomme eller personale til tilbuddet.

KL bakker op om, at der stilles krav til sammensætningen af bestyrelsen af hensyn til de børn, unge og voksne, der er på tilbuddet.

15. Personer, der ikke må være leder af eller indgå i en bestyrelse for sociale tilbud – 5-årsreglen

Det fremgår af lovforslaget, at personer, der inden for de seneste fem år har været ansat som leder af eller været medlem af bestyrelsen for et tilbud, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen, ikke må ansættes som leder af eller indgå i bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet. Formålet med bestemmelsen er at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og bestyrelse.

KL er enig i, at det er vigtigt at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og bestyrelse. KL har dog svært ved at se, hvordan 5-årsreglen kan sikre dette.

KL mener som udgangspunkt, at ejeren og driftsherren, må forventes at have en egen interesse i at ansætte kompetente ledere og rekruttere kompetente bestyrelsesmedlemmer. Hertil kommer, at socialtilsynene allerede i dag, i forbindelse med godkendelse og tilsyn med sociale tilbud, vurderer om tilbuddene har en kompetent ledelse. Endvidere stilles der i lovforslaget nye krav til bestyrelsens sammensætning, som også må forventes at styrke kvaliteten i bestyrelsen. Alle sammen forhold, der er med til at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og bestyrelse

KL finder det fx problematisk, at en god leder kan blive ramt af 5-årsreglen i de sager, hvor en kommune placerer en erfaren kommunal leder til at rettet op på problemer i et socialt tilbud. Hvis socialtilsynet senere beslutter at trække tilbuddets godkendelse, vil lederen blive ramt af 5-årsreglen.

KL har svært ved at tro, at det kan være i lovgivers interesse at begrænse kommuner og andre driftsherrers muligheder for at bruge egne ledelsesressourcer bedst muligt. Det kan heller ikke være i lovgivers interesse, at det kan blive svært at rekruttere ledere til tilbud, hvor der er en risiko for, at tilbuddet får trukket sin godkendelse.

KL mener derfor, at det er uhensigtsmæssigt at indføre en 5-årsregel vedrørende ledere og bestyrelsesmedlemmer på sociale tilbud.

Hvis lovgiver fastholder forslaget, forudsætter KL, at Justitsministeriet inddrages i vurderingen af, om det kræver en dom før retten til bestyrelsesposter og stillinger fortabes.

Det er også vigtigt, at det tydeliggøres i lovgivningen, at de sociale tilbud har ansvaret for at leve op til 5-årsreglen vedrørende leder og bestyrelsesmedlemmer. Det må ikke være socialsynets ansvar af sandsynliggøre dette.

Herudover er der behov for at se nærmere på, hvor hvordan bestemmelsen skal implementeres i praksis. Fx, at en kommende leder og bestyrelsesmedlemmer underskriver en tro- og love-erklæring på, at de lever op til 5-årsreglen.

16. Ud over de indtægts- og omkostningstyper, der indgår i grundlaget for beregning af et tilbuds takster, skal årsbudgettet indeholde oplysninger om andre indtægter.

Det fremgår af lovforslaget, at tilbuddenes årsbudget, udover de indtægts- og omkostningstyper der indgår i grundlaget for beregningerne af takster, skal indeholde oplysninger om *andre indtægter*.

KL bemærker, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvad der definerer *andre indtægter*, og dermed hvilke oplysninger tilbuddene skal rappor-

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 13

tere som andre indtægter. Af de indtægtstyper, som fastsættes af beregningsgrundlaget i *finansieringsbekendtgørelsen*, fremgår blot almindelige indtægter, herunder indtægter fra salg af producerede ydelser.

17. Private tilbud skal inden iværksættelsen af større reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.

Det fremgår af lovforslaget, at private tilbud inden iværksættelsen af større reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom skal forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.

Forslaget har til hensigt at sikre, at offentlige midler først og fremmest kommer beboerne og brugerne af de sociale tilbud til gavn og bl.a. ikke anvendes på større forbedringer af de fysiske rammer, som alene kommer ejerne af den faste ejendom til gode.

KL forstår hensigten med forslaget og deler ambitionen om, at offentlige midler først og fremmest skal komme beboerne og brugerne til gode.

Med den nuværende skrivning er det dog i praksis særdeles svært at vurdere, hvornår vedligehold og reparationer har en sådan karakter og et sådant omfang, at det kan karakteriseres som "større" - både for socialtilsyn og for tilbud. Forslaget forventes derfor at blive en markant administrativ byrde for tilbud og socialtilsyn. Dertil kommer, at forslaget kan medvirke til, at nogle tilbud kan være tilbageholdende ift. at vedligeholde og udvikle tilbuddets fysiske rammer.

Hvis tiltaget bibeholdes, vurderer KL, at det er særdeles nødvendigt, at lovgiver supplerer med en uddybende konkretisering af, hvad der menes med større reparationer og vedligehold, herunder rammer for karakteren, det økonomisk omfang og typen af reparationer og vedligehold samt giver eksempler på samme.

18. Koncerner og koncernlignende konstruktioner skal udarbejde en koncernnote i årsregnskabet

Det fremgår af lovforslaget, at der fremover også skal fremgå en koncernnote af årsregnskabet.

Den nye bestemmelse supplerer den eksisterende bestemmelse om koncernnote i budgettet, og KL vurderer, at det er naturligt, at der af årsregnskabet fremgår en koncernnote.

KL påpeger dog, at det fortsat kan være særdeles omfattende og svært at afdække og vurdere koncerner og koncernlignende konstruktioners samhandel og interne forhold.

19. Ved den afsluttende revision af private tilbuds regnskaber, skal revisor påse en række specifikke forhold i regnskabet

Det fremgår af lovforslaget, at revisor skal vurdere, om årsregnskabet afviger fra det godkendte budget.

KL bakker op om, at transparensen øges ift. tilbuddenes økonomi.

Dato: 16. august 2021

Sags ID: SAG-2021-03745
Dok. ID: 3110132

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 13

KL vurderer, at det er positivt, at kravene skærpes til revisors gennemgang af private sociale tilbuds regnskaber ved at indføre en pligt for revisor til at påse en række forhold i regnskabet, herunder at tilbuddets regnskab ikke afviger væsentligt fra tilbuddets budget. Det er en indikator for, om der er noget socialtilsynet bør se nærmere på i forhold til tilbuddets forbrug af midler.

KL vurderer dog, at lovgiver med fordel kan følge op på lovændringen med materiale eller aktiviteter, der kan understøtte implementeringen og fortolkningen af bestemmelsen.

20. Anden revisor kan kræves udpeget

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet kan kræve, at tilbuddet udpeger en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i gældende regler og standarder.

KL vurderer, at der bør fremgå tydeligere, om skift af revisor betyder et skifte af revisor inden for samme firma eller et skifte af revisorfirma.

21. Revisor skal afgive en erklæring om opfyldelsen af stk. 3 på et særskilt skema, som skal indgå i revisionsprotokollen og fremsendes til socialtilsynet.

Det fremgår af lovforslaget, at revisor pålægges at fremsende et skema til socialtilsynet, som skal indgå i revisionsprotokollen.

KL bakker op om, at transparensen øges ift. tilbuddenes økonomi. KL opfordrer dog til, at erklæringen udformes, så den er står mål med indholdet og understøtter en effektiv arbejdsgang for alle parter.

22. Socialstyrelsen tildeles en række nye beføjelser i forhold til løbende at understøtte socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn.

Det fremgår af lovforslaget, at Socialstyrelsen tildeles en række nye beføjelser i forhold til løbende at understøtte socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn.

KL mener, at det er vigtigt, at tilsynsopgaven forsat er en kommunal opgave. Der skal derfor fortsat sikres et kommunalpolitisk råderum i de fem ansvarlige tilsynskommuner til fx at videreudvikle en effektiv opgaveløsning, indenfor lovgivningens rammer, jf. KL's bemærkning ovenfor under "Generelle bemærkninger".

Det fremgår ikke af forslaget, hvad det er for en faglighed Socialstyrelsen skal have i forhold til at kunne agere "overdommere" overfor de fem tilsynskommuner.

KL anbefaler derfor, at det kommer til at fremgå af forslagets bemærkninger, hvilken faglighed Socialstyrelsen skal have, for at kunne varetage sine opgaver i forhold til de fem tilsynskommuner. Det bør således fremgå, at Socialstyrelsen akkurat som de personer, der fører tilsyn med tilbuddene, skal have en stærk faglig indsigt i blandt andet økonomi, jura, pædagogik og sociale metoder.

Mangler i lovforslaget

23. *Udvidelse af situationer, hvor der kan opkræves en tillægstakst*
KL bemærker, at der med reformen *ikke* indgår en løsning på problemer angående opkrævning af tillægstakster, som KL tidligere har rejst overfor Social- og Ældreministeriet.

Ankestyrelsen har i principafgørelse 78-17 fastslået, at der ikke kan kræves en tillægstakst for udgifter til tilsynsbesøg, rapportskrivning og lignende, selvom der er brugt ekstra tid på disse opgaver. Denne bestemmelse giver således alene mulighed for opkrævning af tillægstakst vedrørende de omkostninger, der hidrører fra transporten mellem afdelingerne, hvis tilbuddet består af mere end to afdelinger.

Mange tilbud er imidlertid ikke godkendt med egentlige afdelinger, men har fx en godkendelse til 30 pladser som er fordelt på 7 forskellige fysiske adresser, hvilket indebærer at tilsynsbesøget kommer til at strække sig over flere dage. Socialtilsynet har ikke lovhjælp til at pålægge tilbuddet, at disse fysiske adresser skal godkendes som egentlige afdelinger. Det betyder, at socialtilsynet ikke har mulighed for at opkræve tillægstakst hos et sådant tilbud. Mange af denne type tilbud har foruden flere fysiske adresser også differentierede målgrupper, eller differentierede indsatser på de forskellige adresser, hvilket gør det til en meget ressourcekrævende opgave at varetage tilsynsopgaven både før, under og efter tilsynsbesøget.

KL anbefaler, at det bliver muligt at træffe afgørelse om opkrævning af tillægstakst i de situationer, hvor tilbuddets samlede godkendelse indebærer, at varetagelsen af tilsynsopgaven kræver ekstraordinære ressourcer fra socialtilsynet.

I dag opkræver socialtilsynet betaling for den ekstra tilsynstid på udvalgte sociale tilbud, hos de øvrige tilbud, der er omfattet af socialtilsynet. Det mener KL ikke er rimeligt.

Generelle kommentarer til forslag om ændring af lov om social service
KL har ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer i serviceloven.

Med venlig hilsen



Janet Samuel